

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz

w sprawie lekarza **M. N.**

obwinionej z art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2023 r.

skargi obrońcy obwinionej

na orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego

z dnia 15 października 2020 r., sygn. akt NSL Rep. 61/OWU/20

uchylającego orzeczenie Okręgowego Sądu Lekarskiego w [...]

z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt [...]

postanowił:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. obciążyć obwinioną M. N. kosztami sądowymi postępowania skargowego w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych).**

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Lekarski w [...] - dalej powoływany jako OSL, ponownie rozpoznał w pierwszej instancji sprawę obwinionej lekarz M. N.. OSL w [...] orzeczeniem z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt [...], uniewinnił obwinioną lekarz. M. N. od popełnienia czynu, polegającego na tym, iż obwiniona w dniu 21 marca 2017 r., około godziny 16:00, w gabinecie prof. dr hab. n. med. M. M. - Kierownika Katedry i Zakładu [...] Uniwersytetu Medycznego w W., Konsultanta Krajowego w dziedzinie [...], dokonała próby przekupstwa, która miała polegać na udzieleniu

prof. M. S. korzyści majątkowej, poprzez wręczenie jej pakunku, w którym znajdowała się koperta z banknotami w nieustalonej kwocie; co miało stanowić naruszenie art. 1 ust. 3 w zbiegu z art. 52 Kodeksu Etyki Lekarskiej w zw. z art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich.

Od wyżej wymienionego orzeczenia OSL odwołanie złożył Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, zaskarżając to rozstrzygnięcie w całość, na niekorzyść obwinionej lekarz M. N..

W odwołaniu zarzucono:

1. naruszenie art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań doświadczenia życiowego, poprzez bezpodstawne uznanie przez OSL, że zeznania świadka prof. M. S. nie są wystarczającym dowodem na to, iż miał miejsce czyn zarzucony obwinionej, polegający na próbie wręczenia przez nią temuż świadkowi koperty z banknotami w nieustalonej kwocie oraz wskutek nieuprawnionego uznania, iż zeznania tegoż świadka są niewiarygodne, wobec braku jednoznacznego wskazania okoliczności związanych z zarzuconym w sprawie czynem (wygląd koperty, nominały banknotów);

2. naruszenie art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich w zw. z art. 442 § 3 k.p.k. oraz art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 112 pkt 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich poprzez nieuzasadnione pominięcie wiążących wskazań Sądu Odwoławczego co do dalszego postępowania w zakresie dowodów podlegających przeprowadzeniu oraz okoliczności do wyjaśnienia przy jednoczesnym oddaleniu wniosków dowodowych Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, dotyczących przesłuchania świadków: K. C. i J. C., podczas gdy zeznania tychże świadków mają istotne znaczenia dla ustalenia tego, jak zachowała się prof. M. S. tuż po zaistnieniu badanego w sprawie zdarzenia oraz mogą posłużyć do oceny wiarygodności zeznań prof. M. S..

W odwołaniu Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej zawnioskowano o:

3. uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy obwinionej lekarz M. N. do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji;

4. przeprowadzenie przez Sąd Odwoławczy dowodów z zeznań świadków: K. C., A. S. i J. C. na okoliczność zachowania się prof. M. S. w dniu 21 marca 2017 r. i odbytych z nią rozmów telefonicznych oraz przeprowadzenie konfrontacji między prof. M. S. a obwinioną lekarz M. N., celem wyjaśnienia sprzeczności co do przebiegu wydarzeń, w tymże dniu w gabinecie prof. M. S.

Po rozpoznaniu tego odwołania Naczelny Sąd Lekarski orzeczeniem z dnia 15 października 2020 r., sygn. akt NSL Rep. 61/OWU/20, uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę OSL w [...] do ponownego rozpoznania.

Skargę na to uchylające orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego złożyła adwokat M. G. - obrońca obwinionej lekarz M. N.. Zarzuciła w skardze naruszenie:

1. art. 437 § 2 k.p.k. przez uchylenie zaskarżonego odwołaniem orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania w celu przesłuchania kilku świadków, podczas gdy przepis ten upoważnia do takiej decyzji wówczas, jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości,
2. art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. przez uchylenie zaskarżonego odwołaniem orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, mimo niezawiadomienia obwinionej oraz jej obrońców o terminie rozprawy odwoławczej przed jej terminem, w konsekwencji uniemożliwienie obwinionej realizowania jej prawa do obrony,
3. art. 439 § 1 pkt 6 w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. poprzez niestwierdzenie przedawnienia karalności i brak umorzenia postępowania mimo, iż czyn miał miejsce 21 marca 2017 r.

Podnosząc powyższe zarzuty wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Naczelnemu Sądowi Lekarskiemu jako sądowi

odwoławczemu do ponownego rozpoznania lub ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania przeciwko obwinionej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego, dominuje pogląd, że zakres kontroli wyroku sądu odwoławczego, do którego umocowany jest Sąd Najwyższy w wyniku skargi wniesionej w trybie art. 539a k.p.k. i n. ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2020 r., sygn. akt II KS 16/20, LEX nr 3093484). Sąd Najwyższy rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego weryfikuje zatem, czy w danej sytuacji procesowej, sąd drugiej instancji mógł uchylić wyrok sądu pierwszej instancji, do czego uprawnia go norma wynikająca z art. 437 k.p.k.

Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k., stosowanym w sposób odpowiedni na podstawie art. 112 pkt 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty lub uchyla je i umarza postępowanie albo uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W niniejszej sprawie Naczelny Sąd Lekarski w należyty sposób przeprowadził kontrolę instancyjną i podjął prawidłową decyzję o uchyleniu zaskarżonego na niekorzyść orzeczenia OSL w [...] i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi. W układzie procesowym, jaki wystąpił w toku przedmiotowego postępowania, Naczelny Sąd Lekarski nie miał możliwości wydania innego orzeczenia niż to, jakie ostatecznie zapadło, bowiem na przeszkodzie temu stał zakaz sformułowany w art. 454 § 1 k.p.k., określający jedną z reguł *ne peius*. Przepis ten stanowi, że sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co, do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo

umorzono postępowanie. Co istotne, w takim wypadku kontrola w trybie skargi na uchylający wyrok sądu odwoławczego nie może obejmować oceny przez Sąd Najwyższy czy zaistniały podstawy do wydania wyroku skazującego, albowiem Sąd Najwyższy nie jest władny, w świetle unormowania art. 539a § 1 k.p.k., do oceniania materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, do czego uprawnione są jedynie sądy rozpoznające sprawę w pierwszej oraz drugiej instancji. Co za tym idzie, kontrola Sądu Najwyższego nie może obejmować oceny czy zachowanie obwinionej lekarz M. N. wypełnia znamiona zarzucanego jej przewinienia zawodowego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt IV KS 6/16, z dnia 26 listopada 2021 r., sygn. akt V KS 29/21).

Nie jest również zasadny zarzut obrazy art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., gdyż z protokołu rozprawy odwoławczej wynika, że korespondencja zawierająca zawiadomienie o terminie rozprawy odwoławczej skierowana do obwinionej lekarz M. N. i jej obrońcy została po raz drugi awizowana.

Kwestia czy w realiach sprawy zachodzi negatywna przesłanka procesowa, o jakiej mowa w art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. art. 112 pkt 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich, zostanie rozważona w toku postępowania przed OSL w [...]

Mając powyższe względy na uwadze Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak w postanowieniu.